

for enligtstillede. Fra 1. April til 30. September 1926 var Dyrtidstillæget 9 Kr. for Ægtepar og 4 Kr. 50 Ø. for enligtstillede. I Tiden fra 1. Oktober 1926 til 31. Marts 1927 udbetales der kun 7 Kr. til Ægtepar og 3 Kr. 50 Ø. til enligtstillede. Det vil altsaa sige, at fra i Fjor er det Dyrtidstillæg, der udbetales til Ægtepar, dalet fra 13 Kr. til 7 Kr. pr. Maaned, altsaa med 6 Kr. pr. Maaned eller med 72 Kr. om Aaret, og for enligtstillede med det halve Beløb. Jeg nævner disse Perioder, fordi det er dem, i hvilke der af Indenrigsministeriet har været udstedt Bekendtgørelser om Dyrtidstillægets Størrelse. Hertil kommer saa Forskelstillæget; om det kan der ikke siges andet end, at det er meget betydeligt for en hel Del Mennesker. Nogen egentlig Statistik over, hvorledes det stiller sig for de enkelte, kan jo fornuftigvis kun have i Kommunerne; men at det i mange Tilfælde andrager et meget betydeligt Beløb, og at det har været givet i omfattende Grad, har jo det socialdemokratiske Partis Ordfører paavist ved denne Lejlighed.

I Formen var Venstres Ordfører jo overordentlig velvillig, men i Realiteten dog, synes jeg, beklageligt afvisende overfor Forslaget, idet han sagde, at vi maatte komme til en Nedgang i de Udgifter, der er forbundet med Aldersrenteloven, fordi Kronkursen er gaaet i Vejret, og fordi vi befinder os i en vanskelig økonomisk Situation. Hverken Venstres Ordfører eller det konservative Partis Ordfører gav dog nogen Anvisning paa, hvorledes man skulde naa til en Formindskelse af Udgifterne, men herom faar vi formentlig Besked, naar vi kommer til Udvalgsbehandlingen. Allerede nu vil jeg sige, at det er jo saa fuldkommen rigtigt, hvad det radikale Venstres Ordfører sagde, at det afgørende i hvert Fald for de gamle i og for sig ikke er, om Kronen er steget i Værdi eller ikke, det afgørende er, hvad de faar for den Krone, de faar udbetalt. Jeg tror, det ærede Medlem har saa fuldkommen Ret i den Betragtning, han fremførte, at de gamle i mangfoldige Tilfælde faktisk er saaledes stillet, at de har det allerstørste Besvær med at faa de knapt tilmaalte Ydelser, der gives dem, til at slaa til, saa de kan faa det nødtørftige til Livets Ophold. Den Nedgang, der paa Grund af Dyrtidstillægets Forandring har været i Aldersrentenydernes Indtægt, er meget følelig for alle, den rammer jo alle; men ogsaa Nedgangen i Forskelstillæget, der rammer en meget væsentlig Del af de aldersrentenydende, er for manges Vedkommende meget følelig og generende. Den vækker baade For-

undring og Fortrydelse hos de gamle, idet de slet ikke kan forstaa, at man saaledes regelmæssig det ene Aar efter det andet trækker fra i deres Understøttelse. De er ikke saa meget inde i Lovens Teknik — det gælder i hvert Fald mange af dem —, at de kan forstaa, der er noget rimeligt i dette, og de klager i stort Tal baade til Aldersrenteudvalget og til Ministeriet, uden at vi dog er i Stand til at hjælpe dem. Fra vor Side kan der ikke være Tale om at ændre noget i Loven, vi har blot at følge den og udsende de Cirkulærer, der er nødvendige til Vejledning for Kommunerne, saa de i Overensstemmelse med Statistisk Departements Udregninger kan foretage de Nedsættelser, Loven paabyder dem.

Den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti (J. Chr. Møller) sagde meget rigtigt, at der er Grænser for, hvad Samfundet kan taale, men lige saa rigtigt er det, at der er Grænser for, hvor lidt Mennesker kan leve af, og da jeg tør gaa ud fra, at det hele Tiden har været Lovgivningsmagts Opgave ved Aldersrenteloven at tilvejebringe saadanne Ydelser, at de gamle kan leve af dem, maa jeg hævde, at det er nødvendigt for os ogsaa at anstille Betragtninger over, hvor lidt et Menneske kan leve af, hvor langt man kan gaa ned med Aldersrenten uden at naa dertil, at de gamle enten skal fryse eller opgive at nyde Aldersrente og gaa til det offentlige Fattigvæsen. Loven er jo ikke saa elastisk, at man i nogen nævneværdig Grad kan hjælpe paa de gamles fortvivlede Stilling, naar de ikke kan supplere deres Aldersrente med nogen Indtægt. Jeg ved meget vel, at humane Sogneraad og Byraad i ret vid Udstrækning benytter sig af Lovens § 5, 1ste Stykke, der giver Anvisning paa i Sygdomstilfælde at yde de gamle en Hjælp, og jeg skal være den sidste til i nogen Henseende at sige andet end anerkendende Ord derom, men paa den anden Side vil jeg gøre opmærksom paa, at der her er Grænser; der skal Lægeerklæring til, og kommer den ikke straks, er det overhovedet ikke muligt at skaffe de aldersrentenydende nogen nævneværdig Hjælp i Henhold til § 5, 1ste Stykke.

Den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti rettede det direkte Spørgsmaal til mig, om det kunde ventes, at jeg indenfor en kortere Tid vilde stille Forslag om at indføre en almindelig Folkeforsikring her i Landet. Den ærede Ordfører gjorde nogle Bemærkninger om Forsikringsprincippet og nævnte, at det Udvalg, der har været nedsat, har afgivet Betænkning uden at være naaet til Enighed. Jeg kan